

**Some anti-crisis proposals,
the voice in discussion on the report
“Money and Sustainability: The Missing Link”***

**Antykryzysowe postulaty, głos w dyskusji o raporcie
„Money and Sustainability: The Missing Link”****

Lesław Michnowski

*Long-term (1993-2011) member of the of the ‘Poland 2000 Plus’ Committee for Future Studies, Chairman of Sustainable Development Creators’ Club, Co-founder of Sustainable Development Information Society Forum, member of the Polish Society of Cooperation With the Club of Rome and member of System Dynamics Society
E-mail: leslaw.michnowski@gmail.com*

World is in the global crisis. It is the result of a big 20th century’ science-technology development without adjustment of social relations, including economics, to such new life-conditions (level of technology development, state of environment, accessibility of resources, and so on). Together with it world society have crossed, in pathological way, two main limits to growth: inertial and environmental. To create sustainable development of the world society it is necessary to get skill of elimination in pre emptive way of negative effects of inevitable, pacing quickly, moral (obsolete, outmoded) destruction of up to date proper forms of life (axiology, technology, economics, and so on) but not yet adequate to new life-conditions. For this end we *inter alia* need:

1. To get skill of forecasting and measure of complex effects of human activity and other changes in life-conditions.
2. To get skill of accumulating intellectual and material reserves, and big flexibility, for avoiding catastrophes not predicted properly.

Świat jest w globalnym kryzysie. Jest on skutkiem niedostosowania stosunków społecznych, w tym ekonomiki, do jakościowo nowych uwarunkowań życia (upowszechnienie techniki, dostępność zasobów naturalnych, stan środowiska przyrodniczego, i in.), które powstały w XX wieku w wyniku wielkiego rozwoju nauki i techniki. W efekcie tego niedostosowania światowa społeczność patologicznie przekroczyła dwie podstawowe granice jej wzrostu: inercyjną i środowiskową.

Dla przezwyciężenia kryzysu i osiągnięcia *sustainable development* konieczne jest opanowanie umiejętności wyprzedzającego eliminowania negatywnych skutków nieuchronnej, coraz szybciej postępującej, moralnej destrukcji form życia (aksjologii, techniki, ekonomiki i in.) już niezgodnych z nowymi uwarunkowaniami życia. W tym celu jest m.in. potrzebne:

1. Opanowanie umiejętności przewidywania i wymiernego wyznaczania kompleksowych skutków ludzkiej aktywności i innych zmian w uwarunkowaniach życia.

*The discussion was based on the lecture of co-author of the above Report, Dr Stefan Brunnhuber, on common meeting of *Poland 2000 Plus* Committee for Future Studies, Polish Economic Society and Polish Association for the Club, in Warsaw on 17th of October, 2013.

**Dyskusja dotyczyła wykładu współautora tego Raportu, Dr Stefana Brunnhubera, na wspólnym zebraniu Komitetu Prognoz *Polska 2000 Plus* PAN, Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego oraz Polskiego Towarzystwa Współpracy z Klubem Rzymskim, w Warszawie w dniu 17.11.2013 r.

3. To combine economic growth with real quality of life growth.
4. To combine access to wealth with ecosocially useful – especially science and innovative – creative activity of mature subjects of socio-economic life.
5. To substitute egoistic axiology for ecohumanistic one.

Ecohumanism means partnership-based cooperation for the common good/win-win of all people (rich and poor, from countries highly developed and behind in development), their descendants, and natural environment – commonly supported by science and high technology, as well as information culture.

Intensity of moral (obsolete, outmoded) destruction is growing up with science-technology development, that is essential for elimination of moral destruction negative effects.

To eliminate negative effects of such moral destruction we have to generate big ecosocial useful intellectual creative activity.

To achieve sustainable development of the world society it is especially necessary to change – in backcasting way – world monetary system.

I propose such long-term strategy vision of above system.

To stimulate economic activity we ought to substitute current inflation way of supporting market demand for *ecosocial useful deflation* way. It ought to allow not to spend moneys on superfluous, ecosocially cost consumption. The moneys saved would be used by new form of banks for credit ecosocially useful innovations. As a result, the market demand would be created by means of more ecosocially useful products of new generation.

In such new – sustainable development supporting – economy, wealth of any individual or collective subject would combine their wealth with elimination of moral destruction negative effects.

It would be quite new ecosocial justice principle.

References

1. MICHNOWSKI L., 2010, Global governance and information for the world society's sustainable development, in: *Dialogue and Universalism*, no. 11-12. Text published *inter alia* in: *The Club of Rome, European Support Centre*, http://www.kte.psl.pl/LM_DIALOGUE%20AND%20UNIVERSALISM-AK_1.pdf (1.12.2013).
2. MICHNOWSKI, 2013, Ekohumanizm w przezwyciężaniu globalnego kryzysu (Ekohumanizm w przezwyciężaniu globalnego kryzysu), Wydział Filozofii Chrześcijańskiej Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, UKSW, Warsaw, Łomża 2013, http://www.kte.psl.pl/Episteme_108.pdf (1.12.2013).
2. Opanowania umiejętności gromadzenie rezerw zasobów intelektualnych i materialnych, oraz kształtowania wielkiej elastyczności metod działania, niezbędnych dla eliminowania zagrożeń odpowiednio wcześniej nie przewidzianych.
3. Łączenie wzrostu gospodarczego z realnym podnoszeniem jakości życia.
4. Łączenie dostępności do bogactw z ekospołecznie użyteczną – szczególnie poznawczo innowacyjną – aktywnością twórczą dojrzałych podmiotów życia społeczno-gospodarczego.
5. Zastąpienie aksjologii egoistycznej ekohumanistyczną.

Ekohumanizm, to partnerskie współdziałanie dla dobra wspólnego/win-win – wszystkich ludzi (bogaty i biedny, społeczności wysokorozwiniętych i w rozwoju opóźnionych) ich następców oraz środowiska przyrodniczego – powszechnie wspomagane nauką i wysoką techniką oraz kulturą informacyjną. Natężenie moralnej destrukcji wzrasta wraz z rozwojem nauki i techniki, który jest niezbędny dla eliminowania negatywnych jej następstw. Dla eliminowania tych negatywnych następstw niezbędna jest przeto wielka, lecz ekospołecznie użyteczna, aktywność twórcza.

Dla osiągnięcia *sustainable development* światowej społeczności jest szczególnie niezbędne przekształcenie – metodą wizyjnego programowania strategicznego/backcastingu – światowego systemu monetarnego.

Proponuję następującą dalekosiężną wizję powyższego systemu. Dla stymulowania aktywności ekonomicznej powinno się zastąpić obecną metodę inflacyjnej stymulacji popytu metodą stymulowania za pomocą *ekospołecznie użytecznej deflacji*. Spowoduje to eliminowanie zbędnej, ekospołecznie kosztownej, konsumpcji. Zaoszczędzone tak pieniądze powinny być wykorzystywane przez nowego rodzaju banki do kredytowania ekospołecznie użytecznej innowacyjności. W efekcie tego popyt byłby kształtowany poprzez podaż bardziej ekospołecznie użytecznych produktów nowej generacji. W ramach takiej, *sustainable development* podtrzymującej, ekonomiki bogactwo indywidualnych lub zbiorowych podmiotów byłoby uzależnione od ich skuteczności eliminowania negatywnych następstw moralnej destrukcji.

Byłaby to jakościowo nowa zasada sprawiedliwości ekospołecznej.